

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY
FACULTY OF ENGINEERING

Midterm Examination: 1st Semester

Academic Year: 2008

Date: 27 July 2008

Time: 13:30-16:30

Subject: 240-306/241-304 Computer Operating Systems

Room: A401, ห้าหุ่นยนต์

ทุจริตในการสอบ โ琰ขึ้นต่ำคือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริต และพักรการเรียน 1 ภาคการศึกษา

Instruction:

- Please write your name and student id on all pages. There are 12 pages.
- This examination has 11 questions. Please answer all questions. Your answer can be in Thai.
- There is one extra credit question on the last page which is an optional question.

NOTE that I can only grade what I can read.

คำสั่ง

- กรุณาเขียนชื่อและรหัสนักศึกษานบนข้อสอบทุกหน้า ข้อสอบมีทั้งหมด 12 หน้า
  - ข้อสอบมี 11 ข้อ กรุณาตอบทุกข้อ คุณสามารถตอบเป็นภาษาไทยได้
  - ข้อสอบพิเศษในหน้าสุดท้ายนั้นคุณจะตอบหรือไม่ก็ได้
- อาจารย์จะสามารถตรวจได้เฉพาะคำตอบที่อาจารย์อ่านออกเท่านั้น หากอาจารย์อ่านคำตอบคุณไม่ออก คุณจะไม่ได้คะแนน

ข้อมูลเพื่อใช้ในการตอบคำถาม

- Interrupt เมื่อตัวควบคุมอุปกรณ์ไปทำงานของมันเสร็จสิ้นลง ตัวควบคุมอุปกรณ์ก็จะบอกซีพียูโดยใช้อินเตอร์รัพท์
- Exception หรือ trap เกิดขึ้นจากซอฟแวร์เนื่องจากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นในโปรแกรม หรือ การที่โปรแกรมร้องขอการบริการจากระบบปฏิบัติการ
- Privileged instructions คือคำสั่งที่จะต้องรันในโหมด privilege หรือ โหมดเคอเนล เท่านั้น
- Starvation ปัญหาการอดดอหาก ซึ่งคือการที่โปรเซสหรืองานใดๆ ต้องรอเป็นระยะเวลาอันยาวนานหรือในบางกรณีเป็นการรอแบบไม่มีที่สิ้นสุด
- Preemptive เมื่อโปรเซสได้รับรันแล้ว ระบบจะสามารถหยุดการทำงานของโปรเซสและเรียกทรัพยากรคืนเพื่อไปแจกว่ากับโปรเซสอื่นได้ ซึ่งในระหว่างนั้น ตัวโปรเซสที่โดนพรีเม้นก็จะไปรออยู่ใน ready queue
- Non-preemptive เมื่อโปรเซสได้รับรันแล้ว โปรเซสจะใช้งานซีพียูไปจนกระทั่งเสร็จสิ้นการทำงาน
- Waiting time เวลาที่โปรเซสต้องรออยู่ใน ready queue
- Mutual Exclusion: หมายถึงในเวลาขณะเดียวกันมีโปรเซสหนึ่งกำลังรันอยู่ใน critical section โปรเซสนั้นๆ จะไม่สามารถรันใน critical section
- Progress: หมายถึง หากไม่มีโปรเซสได้กำลังรันอยู่ใน critical section และมีโปรเซสอื่นๆ ที่กำลังรอจะเข้าไปรันใน critical section แล้วนั้น การเลือกโปรเซสเพื่อเข้าไปรันใน critical section จะไม่สามารถเลื่อนออกໄປได้
- Bounded waiting: หมายถึง มีการกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนโปรเซสอื่นซึ่งเข้าไปรันใน critical section ในระหว่างที่โปรเซสหนึ่งรอขอเข้าไปรันใน critical section จนถึงเวลาที่โปรเซสนั้นได้รับอนุญาตให้รันได้
- two-phase locking protocol จะกำหนดให้การล็อกและปลดล็อกเป็นไปแบบเฟส (phase) ซึ่งการร้องขอเพื่อถือครองล็อกจะทำในเฟสโกรวิ่ง (growing phase) ทราบมากขึ้นจะไม่มีการปลดล็อกโดยไม่จำเป็นนี้จะร้องขอล็อกได้เพียงอย่างเดียว ส่วนการปลดล็อกจะทำในเฟสรหิ่งกิง (shrinking phase) เช่นเดียวกันในเฟสนี้จะเป็นการปลดล็อกเพียงอย่างเดียวจะไม่มีการร้องขอล็อกใดๆ
- timestamp protocol ใช้ timestamp เป็นตัวกำหนดลำดับการทำงาน

Question 1: (10 points) Categorize the following as one of the following: Interrupt, Exception, or Neither.

โปรดจัดกลุ่มของหัวข้อต่อไปนี้ โดยเลือกจากสามกลุ่มคือ ไปนี Interrupt, Exception, หรือ Neither (ไม่ใช่ทั้ง interrupt และ Exception)

- a. Timer
- b. Keyboard input
- c. Divide by zero
- d. Procedure call or Function call
- e. System Call

Question 2: (15 points) Which of the following instructions should be privileged?

คำสั่งต่อไปนี้ คำสั่งข้อใดควรจะเป็นแบบ privilege (กรุณาเลือกให้ครบทุกตัว)

- a. Set value of timer
- b. Read the clock
- c. Clear memory
- d. Issue a trap instruction
- e. Turn off interrupts
- f. Modify entries in device-status table
- g. Switch from user to kernel mode
- h. Access I/O device

Question 3: (15 points) Fill in the blank

โปรดเติมคำในช่องว่าง

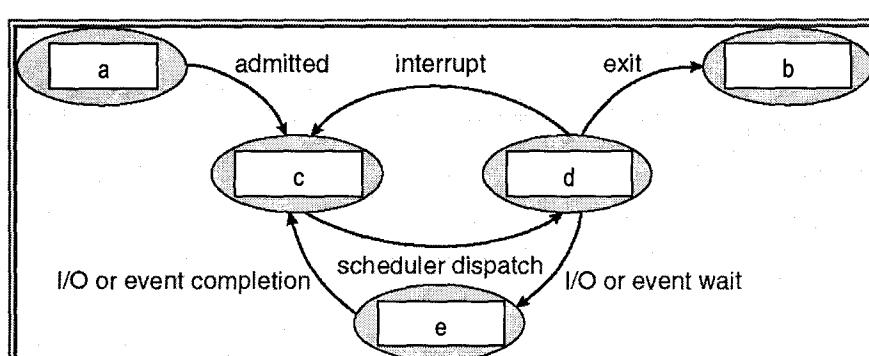

Diagram of process state

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

Question 4: (20 points) What is wrong with the following pseudo code? How would you fix it?

จงอธิบายว่าโครงสร้างของโปรแกรมต่อไปนี้มีปัญหาอะไร และคุณจะแก้ไขอย่างไร

```
pid = fork()
create pipe
if pid == 0
    read from the pipe
else
    write to the pipe
```

Question 5: (10 points) What will be the output at LINE A? Explain your answer

ผลลัพธ์ที่ LINE A คืออะไร โปรดอธิบายคำตอบของท่าน

```
#include <sys/types.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

int value = 10;

int main(void) {
    pid_t pid;

    if(pid == 0) /* child process */
        value += 25;
    }
    else if(pid > 0) /* parent process */
        wait(NULL);
        value += 5;
        printf("PARENT: value = %d \n",value); /* LINE A */
        exit(0);
}
```

ชื่อ.....

รหัสนักศึกษา.....

Question 6: (20 points) What would be the output from the following problem at LINE C and LINE P? Explain your answer
ผลลัพธ์ที่ LINE C และ LINE P คืออะไร โปรดอธิบายคำตอบของท่าน

```
#include <pthread.h>
#include <stdio.h>

int value = 20;
void *runner(void *param);

int main(int argc, char *argv[]) {
    pthread_t tid;
    pthread_attr_t attr;
    int pid;

    pid = fork();

    if (pid == 0) {
        pthread_attr_init(&attr);
        pthread_create(&tid, &attr, runner, NULL);
        pthread_join(tid, NULL);
        printf("CHILD: value = %d\n", value); /* LINE C */
    }
    else if(pid > 0) {
        wait(NULL);
        value = 5;
        printf("PARENT: value = %d\n", value); /* LINE P */
    }
}

void *runner(void *param) {
    value = 15;
    pthread_exit(0);
}
```

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

Question 7: (20 points) Please select TRUE or FALSE (โปรดเลือกว่าข้อความต่อไปนี้ ถูก หรือ ผิด)

TRUE	FALSE	System calls allow user-level processes to request services of the operating system System calls อนุญาตให้โปรแกรมผู้ใช้ร้องขอการบริการจากระบบปฏิบัติการ
TRUE	FALSE	The main purposes of an operating system are (1) to allocate the resources and (2) to control the system หน้าที่หลักของระบบปฏิบัติการคือการแจกจ่ายทรัพยากรของระบบ และการควบคุมระบบ
TRUE	FALSE	A CPU scheduling algorithm determines an order for the execution of its scheduled processes. Given n processes to be scheduled on one processor, there are n possible different schedules CPU scheduling algorithm กำหนดลำดับการทำงานของโปรแกรม หากเรามีโปรแกรม n ตัวเพื่อที่จะสามารถจัดลำดับนั้นways ประมวลผลเดียว เราจะมีได้ถึง $n!$ สเก็ตช์ดูที่แตกต่างกัน
TRUE	FALSE	Whether a communication is direct or indirect, messages exchanged by communicating processes reside in a temporary queue. Basically, such queues can be implemented in three ways: zero capacity buffering, bounded capacity buffering, and unbounded capacity buffering. ไม่ว่าการสื่อสารจะเป็นแบบโดยตรงหรือโดยอ้อม ข้อความที่แลกเปลี่ยนกันจะต้องไปอยู่ในคิวชั่วคราว ซึ่งคิวันนี้สามารถเป็นได้สามแบบคือ แบบ zero capacity buffering, bounded capacity buffering, และ unbounded capacity buffering
TRUE	FALSE	Each process is represented in the operating system by a process control block (PCB) which is also called a task control block. ระบบปฏิบัติการใช้ PCB (Process control block) เป็นตัวแทนของแต่ละโปรแกรมในระบบ ซึ่ง PCB นั้นเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า TCB (Task control block)

Question 8: Consider the following set of processes, with the length of the CPU burst given in milliseconds:

Process	Burst Time	Priority
P1	10	3
P2	1	1
P3	2	3
P4	1	4
P5	5	2

The processes are assumed to have arrived in the order P1, P2, P3, P4, and P5. All processes arrived at time 0.

จากข้อมูลของโปรแกรมทั้งห้าตัวที่กำหนดให้ข้างต้น สมมุติให้โปรแกรมทั้งหมดเข้ามาในระบบตามลำดับ P1, P2, P3, P4, และ P5 ณ เวลา time = 0

- a) (40 points) draw four Gantt charts that illustrate the execution of these processes using the following scheduling algorithms: First-Come-First-Served, Shortest-Job-First, Non-preemptive priority (a smaller priority number implies a higher priority), and Round-Robin (time quantum = 1). Use FCFS to break tie.

จงวาด Gantt charts เพื่อแสดงการทำงานของโปรแกรมแต่ละตัว เมื่อเราใช้ First-Come-First-Served, Shortest-Job-First, Non-preemptive priority (ตัวเลขน้อยหมายถึงค่าไพรอริตี้มาก) และ Round-Robin (time quantum = 1) หากมีตัวเลือกสองตัวให้เลือกทำงานโปรแกรมที่เข้ามาก่อนเสมอ

First-Come-First-Served

Shortest-Job-First (preemptive)

Non-preemptive priority (a smaller priority number implies a higher priority)

Round-Robin (time quantum = 1)

- b) (20 points) What is the turnaround time and waiting time of each process for each of these scheduling algorithms?
(จงกรอกข้อมูลค่า waiting time ของโปรแกรมแต่ละตัว เมื่อเราใช้สเก็ตคูลเลอร์แต่ละวิธี)

algorithm	Waiting time (milliseconds)				
	P1	P2	P3	P4	P5
First-come-First-Served					
Shortest-Job-First					
Non-preemptive priority					
Round-Robin					

- c) (10 points) Which of the algorithms results in the minimum average waiting time (over all processes)?
อัลกอริทึมใดได้ค่าเฉลี่ยการรออย (average waiting time) ที่ต่ำที่สุด

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

Question 9: (30 points) Following is the structure of process Pi in Peterson's solution, please explain how the Peterson's solution preserves the mutual exclusion and satisfies the progress and the bounded waiting requirements. Note that Peterson's solution focuses on two processes and the two processes are shared the following variables:

ห้องค่ายของ Pi ในวิธีการแบบ Peterson โปรดอธิบายว่าทำไนวิธีการดังกล่าวจึงสามารถทำให้ mutual execution คงอยู่และสามารถรองรับ progress และ bounded waiting ด้วย ห้องนี้วิธีการแบบ Peterson จะเน้นไปที่สองโพรเซสและห้องสองโพรเซสจะมีการใช้ตัวแปรต่อไปนี้ร่วมกัน

```
int turn;
boolean flag[2];
```

```
while (true) {
    flag[i] = TRUE;
    turn = j;
    while (flag[j] && turn == j);
```

critical section

```
flag[i] = FALSE;
```

remainder section

```
}
```

Question 10: (20 points) Explain how the following solution to the Reader-Writer problem can cause a starvation problem?

Who suffer?

จะอธิบายว่าทำไมโปรแกรมที่ให้ข้างล่างนี้จึงทำให้เกิดปัญหาความอดอยาก (starvation) และใครเป็นคนอดอยาก

```
int readerCount = 0;
Semaphore mutex = new Semaphore(1);
Semaphore db = new Semaphore(1);
```

<pre>/* Reader */ while(true) { mutex.acquire(); ++readerCount; if(readerCount == 0) { // first reader db.acquire(); } mutex.release(); // read from the database mutex.acquire(); --readerCount; if(readerCount == 0) { // last reader db.release(); } mutex.release(); }</pre>	<pre>/* Writer */ while(true) { db.acquire(); // update the database db.release(); } /* semaphore acquire method */ acquire() { while value <= 0 ; // no operation value--; } /* semaphore release method */ release(){ value++; }</pre>

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

Question 11: (20 points) List questions that you would like to see in this exam and give the answers to your questions. If you have more than one question, please assign the score to each of your questions. However, the total point can not exceed 20 points.

เขียนโจทย์ที่ต้องการหัวข้อจะเจอในข้อสอบชุดนี้แต่ไม่เจอ กรุณาเขียนโจทย์และตอบคำถาของท่านเองด้วย หากท่านมีโจทย์มากกว่าหนึ่งข้อ กรุณากำหนดคะแนนให้โจทย์แต่ละข้อด้วย (แต่ต้องรวมกันแล้วไม่เกิน 20 คะแนน)

ชื่อ..... รหัสนักศึกษา.....

Extra: (20 points) Please explain why the following schedule is possible under the two-phase locking protocol but not possible under the timestamp protocol. Assuming that transaction T_0 arrives before transaction T_1 .

กรุณาอธิบายว่าทำไม่สเก็ตคูลข้างล่างนี้จึงเกิดขึ้นได้ในระบบ two-phase locking protocol แต่จะไม่เกิดขึ้นในระบบ timestamp protocol สมมุติให้ทารันแซกชัน T_0 มาก่อนให้ทารันแซกชัน T_1

Step	Transaction T_0	Transaction T_1
1	Lock-Share(A)	
2	Read(A)	
3		Lock-Exclusive(B)
4		Write(B)
5		Unlock(B)
6	Lock-Share(B)	
7	Read(B)	
8	Unlock(A)	
9	Unlock(B)	